

Lovforslag nr. L 59. Fremsat den 27. oktober 1999 af by- og boligministeren (Jytte Andersen)

Forslag

til

Lov om autorisation af elinstallatører m.v.

Formål

§ 1. Loven har til formål at sikre, at elektriske installationer udføres sikkerhedsmæssigt korrekt.

Gyldighedsområde

§ 2. Loven omfatter følgende arbejder ved elektriske installationer for stærkstrøm:

- 1) Tilkobling til og frakobling fra elforsyningsanlæg.
- 2) Udførelse, ændring, udskiftning og reparation af faste installationer med ledninger, tilslutningssteder og andet fast installationsmateriel.
- 3) Installation af ikke-stærkstrømsmæssige styrings- og reguleringssystemer, som anvendes til styring af stærkstrømsfunktioner.
- 4) Ændring og reparation af ikke-stærkstrømsmæssige styrings- og reguleringssystemer, som anvendes til styring af stærkstrømsfunktioner.
- 5) Fast tilslutning og frakobling af elektriske maskiner og brugsgenstande.
- 6) Eftersyn, justering og reparation af elektriske maskiner og brugsgenstande, der er tilsluttet fast installation under arbejdets udførelse.

§ 3. De i § 2, nr. 1-2, nævnte arbejder må kun udføres af autoriserede elinstallatører, jf. dog stk. 3-6.

Stk. 2. De i § 2, nr. 3-6, nævnte arbejder må udføres af autoriserede elinstallatører samt af personer eller virksomheder, der erhvervsmæssigt producerer, reparerer eller vedligeholder

styrings- og reguleringssystemer, maskiner og brugsgenstande.

Stk. 3. Den enkelte bruger af elinstallationer kan foretage udskiftning af normaltætte afbrydere og stikkontakter uden jordforbindelse for højst 250 V samt opsætning og nedtagning af belysningsarmaturer i private boliger, forudsat at det ikke sker erhvervsmæssigt. På samme betingelser må brugeren foretage arbejder, der er omfattet af § 2, nr. 4. Hvis installationen er beskyttet med HPFI- eller HFI-afbryder, kan brugeren desuden udskifte de foran nævnte stikkontakter, der er forsynet med jordforbindelse.

Stk. 4. Fast tilslutning, frakobling, eftersyn, justering og reparation af installationstavler må tillige foretages af tavlefabrikanter.

Stk. 5. Faste installationer i fabriksmæssigt fremstillede store brugsgenstande, jf. stk. 7, kan udføres af producenten uden brug af autoriseret elinstallatør. Dette gælder dog ikke, såfremt disse er bestemt til at fungere som erstatning for faste bygninger.

Stk. 6. Ved fabriksmæssigt fremstillede bygningsdele kan producenten forberede den elektriske installation ved at indstøbe rør, dåser o.l.

Stk. 7. By- og boligministeren fastsætter bestemmelser om, hvilke brugsgenstande, der er omfattet af stk. 5, hvilke bygningsdele og installationsdele, der er omfattet af stk. 6, om oplysningspligt for forhandlere af elektrisk materiel med hensyn til materiel, der kun må installeres af autoriserede elinstallatører, jf. § 2, nr. 2, samt med hensyn til forbrugervejledning om monterning af elektrisk materiel.

Autorisation

§ 4. Autorisation til personer og virksomheder til at udføre arbejder, der er nævnt i § 2, udstedes af Elektricitetsrådet, som en personlig autorisation, jf. § 5, stk. 1, eller som en virksomhedsautorisation, jf. § 5, stk. 2.

Stk. 2. Autorisationskravet omfatter såvel selve virksomheden som en person, der er knyttet til virksomheden.

Stk. 3. En autorisation har en gyldighedsperiode på 5 år, medmindre andet er fastsat, jf. stk. 4.

Stk. 4. En autorisation kan udstedes på vilkår, som begrænser autorisationen enten

- 1) tidsmæssigt,
- 2) til enkeltstående opgaver,
- 3) til særlige typer arbejde, eller
- 4) geografisk.

§ 5. Den personlige autorisation gives, når ansøgeren har dokumenteret, at følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Ansøgeren har bestået en godkendt prøve og opfylder de fastsatte praksiskrav, jf. § 6, stk. 2, nr. 4.
- 2) Ansøgeren har haft mindst 1 års teknisk arbejde i stærkstrømteknisk virksomhed inden for de sidste 5 år, såfremt der er forløbet 5 år eller mere fra den dag, vedkommende bestod den godkendte prøve.
- 3) Ansøgeren er myndig, og må ikke være under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7 og skal have rådighed over sit bo.
- 4) Ansøgeren er ikke under konkursbehandling.
- 5) Ansøgeren er ikke indenfor de sidste 3 år straffet for overtrædelse af reglerne i denne lov eller lov om elektriske stærkstrømsanlæg og elektrisk materiel eller bestemmelser udfærdiget i medfør af disse love.
- 6) Ansøgeren har ikke fået tilbagekaldt sin autorisation i henhold til § 9.
- 7) Ansøgeren er indehaver af eller ansat i en virksomhed, der har virksomhedsautorisation, jf. stk. 2.

Stk. 2. Virksomhedsautorisationen gives, når ansøgeren har dokumenteret, at følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Virksomhedens indehaver eller en ansat medarbejder er autoriseret i henhold til stk. 1.

- 2) Virksomheden har etableret et sikkerhedskvalitetsstyringssystem, der foreskriver procedurer og/eller instruktioner for arbejdets udførelse.
- 3) Virksomheden opfylder betingelserne som nævnt i stk. 1, nr. 4-6.
- 4) Virksomheden har fast forretningssted.

§ 6. Elektricitetsrådet kan dispensere fra de i § 5 nævnte betingelser og de i medfør af stk. 2, fastsatte bestemmelser.

Stk. 2. By- og boligministeren fastsætter efter forhandling med Elektricitetsrådet, Danske Energiselskabers Forening og Elinstallatørernes Landsforening/ELFO bestemmelser for:

- 1) Fremgangsmåden ved ansøgning om og fornyelse af autorisation.
- 2) De vilkår, der skal gælde for autorisationen, om forbindelsen mellem virksomheden, den autoriserede og det personale, der udfører arbejde under autorisationen, samt indholdet af sikkerhedskvalitetsstyringssystemet.
- 3) Udøvelse af virksomheden som autoriseret elinstallatør.
- 4) De prøver, der giver adgang til autorisation og de dertil knyttede praksiskrav.
- 5) De betingelser, der skal opfyldes, for at borgere og virksomheder fra et andet medlemsland inden for Den Europæiske Union eller i et land, hvormed Fællesskabet har indgået aftale, kan opnå autorisation.

Afslag

§ 7. Uanset om betingelserne i § 5 for opnåelse af autorisation er opfyldt, kan Elektricitetsrådet meddele afslag i følgende tilfælde:

- 1) Under de omstændigheder, der er nævnt i straffelovens § 78, stk. 2.
- 2) Såfremt ansøgeren fra et andet medlemsland inden for Den Europæiske Union eller i et land, hvormed fællesskabet har indgået aftale, er ikendt sanktioner for forhold, der kan sidestilles med de i straffelovens § 78, stk. 2, nævnte.
- 3) Ansøgeren i stilling eller erhverv i øvrigt har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at virksomheden ikke vil blive drevet på forsvarlig måde.

Ansøgeren har forfalden gæld til det offentlige på 50.000 kr. og derover.

Stk. 2. Ved afslag efter stk. 1, nr. 2, finder straffelovens § 78, stk. 3, tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Afslag på ansøgning om autorisation begrundet med de i stk. 1, nr. 3, og nr. 4, nævnte forhold kan af ansøgeren inden 4 uger efter, at afslaget er meddelt ansøgeren, indbringes for by- og boligministeren.

Bortfald m.m.

§ 8. Den personlige autorisation bortfalder, hvis indehaveren afgår ved døden, forlader sin stilling eller i øvrigt bliver fysisk eller retligt ude af stand til at udøve virksomheden, eller hvis virksomhedsautorisationen bortfalder.

Stk. 2. Virksomhedsautorisationen bortfalder, hvis den personlige autorisation bortfalder, jf. dog stk. 3, eller såfremt virksomheden går konkurs.

Stk. 3. Elektricitetsrådet kan efter ansøgning give tilladelse til midlertidig videreførelse af virksomheden uden en ansat autoriseret person. Sådan tilladelse kan gives i en periode af indtil 3 måneder uden særligt tilsyn, eller i op til 1 år under tilsyn og ansvar af en anden autoriseret elinstallatør. Elektricitetsrådet kan forlænge fristen med indtil 6 måneder.

Tilbagekaldelse m.m.

§ 9. Elektricitetsrådet kan tilbagekalde såvel en personlig autorisation som en virksomhedsautorisation, såfremt indehaveren af autorisationen

- 1) har gjort sig skyldig i grov eller gentagen forsømmelighed ved udførelsen af installationsarbejder,
- 2) har overtrådt de vilkår, hvorunder autorisationen er udstedt,
- 3) har afgivet urigtige oplysninger, der har ført til udstedelsen,
- 4) ikke længere opfylder betingelserne nævnt i § 5 eller fastsat i medfør af § 6, stk. 2, eller
- 5) har forfalden gæld til det offentlige på 100.000 kr. og derover.

Stk. 2. En autorisation kan tilbagekaldes for en periode på maksimalt 5 år.

Stk. 3. Elektricitetsrådets afgørelse om tilbagekaldelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 4. Elektricitetsrådet kan endvidere pålægge en virksomhed, der udfører arbejder i henhold til § 3, stk. 2-6, at virksomheden fremover kun er berettiget til at udføre sådanne elektriske arbejder ved anvendelse af autoriseret elinstallatør. Sådant pålæg kan gives, såfremt virksomheden groft eller gentagne gange overtræder Stærkstrømsbekendtgørelsens krav eller anvender ikke-kvalificeret arbejdskraft til opgaverne. Pålæg efter 1. pkt. kan gives for en periode på maksimalt 5 år. Bestemmelsen i stk. 3 finder tilsvarende anvendelse.

§ 10. Afgørelse om tilbagekaldelse af en autorisation i henhold til § 9, stk. 1, eller udstedelsen af et påbud i henhold til § 9, stk. 4, kan af indehaveren forlanges indbragt for domstolene. Anmodning herom skal fremsættes for Elektricitetsrådet inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Afgørelsen skal indeholde oplysninger herom. Elektricitetsrådet anlægger sag mod den pågældende efter retsplejelovens regler om borgerlige sager.

Stk. 2. Anmodning om sagsanlæg vedrørende tilbagekaldelse efter § 9, stk. 1, nr. 1-4, og påbud efter § 9, stk. 4, har opsættende virkning. Retten kan dog bestemme, at sagsanlægget ikke skal have opsættende virkning, jf. dog stk. 3. Hvis tilbagekaldelsen eller påbuddet findes lovlig ved dommen, kan det i denne bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning.

Stk. 3. Anmodning om sagsanlæg vedrørende tilbagekaldelse efter § 9, stk. 1, nr. 5, har ikke opsættende virkning. Retten kan dog ved kendelse bestemme, at den pågældende under sagens behandling skal have adgang til at udøve virksomhed som elinstallatør. Ankes en dom, hvorved en tilbagekaldelse ikke findes lovlig, kan den ret, der har afsagt dommen, eller den ret, hvortil sagen er indbragt, bestemme, at virksomheden, hvortil der kræves autorisation som elinstallatør, ikke må udøves under ankesagens behandling.

§ 11. Tilbagekaldelse af en autorisation efter § 9, stk. 1, eller et udstedt påbud efter § 9, stk. 4, kan til enhver tid efter ansøgning ophæves af Elektricitetsrådet. Der kan dog tidligst ansøges 1 år efter, at tilbagekaldelsen er meddelt den pågældende eller 1 år efter sidste afslag på ansøgning om ophævelse af beslutningen.

Annoncering

§ 12. Elektricitetsrådet fører et register over alle personer og virksomheder, der har autorisation.

Stk. 2. Personer eller virksomheder, der ikke er optaget i dette register, må ikke ved annoncering eller på anden måde give indtryk af, at de har autorisation.

Kontrol

§ 13. De enkelte elselskaber skal i forbindelse med tilmeldinger og øvrige henvendelser kontrollere, at arbejder, der er omfattet af krav om autorisation og anmeldelsespligt i medfør af bestemmelser, fastsat i medfør af § 6, stk. 2, nr. 3, er udført af personer og virksomheder, der ifølge reglerne i denne lov er berettiget dertil.

Stk. 2. Hvis et elselskab konstaterer, at reglerne i denne lov er overtrådt, eller at en autoriseret person eller virksomhed har gjort sig skyldig i andre forhold, som vil kunne medføre tilbagekaldelse af autorisationen i henhold til bestemmelserne i denne lov, underretter elselskabet Elektricitetsrådet herom.

§ 14. Elektricitetsrådet har, hvis det skønnes nødvendigt, efter forudgående underretning uden retskendelse mod forevisning af legitimations adgang til offentlig og privat ejendom for at undersøge eller lade undersøge, hvorvidt en elinstallatør har udført et installationsarbejde på tilfredsstillende måde, eller hvorvidt en virksomhed har etableret og opretholder et sikkerhedskvalitetsstyringssystem i overensstemmelse med kravene hertil.

Stk. 2. Politiet yder om fornødent bistand hertil.

Stk. 3. Elektricitetsrådet kan endvidere kræve at få alle de oplysninger, der er nødvendige for at kontrollere en elinstallatørvirksomheds installationsarbejder.

Straf

§ 15. Med bøde straffes den, der

- 1) uden at være berettiget hertil, udfører arbejde, som kræver autorisation, jf. § 3,
- 2) lader sådanne arbejder udføre af personer, som ikke efter denne lov er berettiget dertil,
- 3) overtræder påbud i henhold til § 9, stk. 4,
- 4) overtræder § 12, stk. 2, eller
- 5) tilsidesætter oplysningspligten efter § 14, stk. 3.

Stk. 2. I bestemmelser, der fastsættes i medfør af § 3 og § 6, stk. 2, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse heraf.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5.

Ikrafttræden m.v.

§ 16. Loven træder i kraft den 1. januar 2001. Samtidig ophæves lov om autorisation af elinstallatører m.v., jf. lov nr. 161 af 15. marts 1989.

Stk. 2. Autorisationer, der er udstedt efter lov om autorisation af elinstallatører m.v., jf. lov nr. 161 af 15. marts 1989, bevarer deres gyldighed med de begrænsninger, der måtte være fastsat i de enkelte autorisationer, indtil Elektricitetsrådet med 6 måneders skriftlig varsel til den autoriserede elinstallatør kræver autorisationen ændret i overensstemmelse med de nye regler. Sådant krav kan tidligst fremsættes fra den 1. juli 2001 med virkning fra den 1. januar 2002.

§ 17. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Baggrund for lovforslaget

Lovforslaget skal erstatte den nugældende elinstallatørlov, lov nr. 161 af 15. marts 1989, jf. lovbekendtgørelse nr. 534 af 25. juni 1993.

Den samfundsmæssige og tekniske udvikling betyder, at elinstallatørvirksomhederne bliver større og mere komplicerede i deres organisation, og at de i dag påtager sig en lang række nye opgaver, der ikke kræver autorisation. Samtidig betyder den tekniske udvikling, at en række industrivirksomheder og specialfirmaer i dag varetager opgaver i forbindelse med opstilling og vedligeholdelse af elektriske maskiner, hårde hvidevarer, TV, olielamp og andet.

Denne udvikling betyder, at der på den ene side er et behov for en regulering af lovens gyldighedsområde, og på den anden side behov for en modernisering af kravene til elinstallatørvirksomhederne.

Forslaget har været under forberedelse i et par år, idet der i Elektricitetsrådets regi er udarbejdet 2 rapporter, dels om den nugældende ordning og dels om principperne i en ny ordning. Dette arbejde har været udført i en arbejdsgruppe, der blev nedsat af et af Elektricitetsrådets faste udvalg i maj 1996. Rapporterne og dette lovforslag har desuden været behandlet såvel i det nævnte udvalg som i Elektricitetsrådet. Det betyder, at samtlige organisationer, der er repræsenteret i Elektricitetsrådet har været involveret i udformningen af ordningen. Elektricitetsrådets medlemmer er repræsentanter for følgende organisationer: Elinstallatørernes Landsforening ELFO, Dansk El-Forbund og Danske Energiselskabers Forening, Forbrugerrådet, Statens Husholdningsråd, Dansk Industri, Landbrugsrådet, El-Branchens Leverandørforening, Elektronikindustrien, Det Danske Handelskammer, Kommunernes Landsforening, Københavns og Frederiksberg Kommuner.

Det eksisterende system

Efter den gældende ordning kræves der autorisation som elinstallatør for at udføre arbejder på faste elin-

stallationer, dvs. elinstallationer i boliger, fabrikker, kontorer o.l. For at opnå autorisation skal ansøgeren både opfylde nogle uddannelseskrav samt nogle praksiskrav. Disse krav fremgår af By- og Boligministeriets bekendtgørelse nr. 120 af 22. februar 1990 om godkendte prøver og praksiskrav for autorisation af elinstallatører. Autorisationen er en personlig autorisation, men den er knyttet til den virksomhed, hvor autorisationen skal anvendes.

Den nuværende Elinstallatørlov gælder for alt arbejde på faste brugerinstallationer med de fast tilsluttede maskiner og brugsgenstande samt på styringsanlæg, der regulerer og styrer stærkstrømsanlæg.

Kravet om autorisation gælder specielt tilkobling til og frakobling fra elforsyningsanlæg og udførelse, ændring, reparation og udskiftning af faste installationer med tilhørende installationsmateriel, f.eks. ledninger, tilslutningssteder o.l. Reparationer og justeringer af tilsluttede maskiner med tilhørende styringsanlæg må derimod godt udføres af virksomheder, der er specialister på området.

Lovforslaget indeholder følgende hovedpunkter:

- 1) Virksomhedsautorisation og personlig autorisation.
- 2) Sikkerhedskvalitetsstyringssystem (SKS-system).
- 3) Tidsbegrænsning for autorisationer.
- 4) Bestemmelser om, hvilke arbejder, der kræver autorisation som elinstallatør.
- 5) Bestemmelser om, hvilke krav, der stilles for at opnå autorisation som elinstallatør.
- 6) Særlige bestemmelser for EU-borgernes ret til at opnå autorisation med henblik på opfyldelse af EU-bestemmelser herom.
- 7) Bestemmelser om tilbagekaldelse af autorisationer og domstolskontrol hermed.
- 8) Dispensationsbestemmelser.
- 9) Straffebestemmelser.

Ad 1)

I den gældende ordning findes der kun den personlige autorisation. Det betyder f.eks., at det altid er den

autoriserede elinstallatør, der er ansvarlig for overtrædelser af de tekniske bestemmelser, der fremgår af Stærkstrømsbekendtgørelsen, også i tilfælde, hvor virksomheden ikke har givet elinstallatøren mulighed for at leve op til sit ansvar. Ordningen fungerede oprindeligt udemærket, da de fleste af virksomhederne ejedes af elinstallatøren, men som følge af den tekniske og samfundsmæssige udvikling, hvor et meget stort antal autoriserede elinstallatører i dag er ansatte medarbejdere, er der behov for, at ordningen ændres.

På denne baggrund foreslås det, at den gældende autorisationsordning ændres til en ordning, der indfører både en virksomhedsautorisation og en personlig autorisation. En af forudsætningerne for at opnå en virksomhedsautorisation er, at der i virksomheden er ansat en person, som kan opnå en personlig autorisation som elinstallatør. Desuden skal virksomheden have et kvalitetsstyringssystem (SKS-system), der specielt er rettet mod elsikkerhed, dvs. beregnet på at sikre, at arbejdet udføres sikkerhedsmæssigt korrekt. Elinstallatørens kompetence i virksomheden foreslås desuden styrket, idet det foreslås, at han skal have instruktionsbeføjelser i forhold til de medarbejdere, der arbejder under hans autorisation.

Ordningen vil løbende blive evalueret med henblik på en vurdering af, om reguleringen af virksomhedsudøvelsen på elinstallationsområdet skal ske på anden måde, f.eks. i form af personcertificering eller virksomheds-certificering. Det vil endvidere i forbindelse med evalueringen blive vurderet, hvorvidt hensigten med lovforslaget og virkningerne af den foreslåede ordning fortsat er hensigtsmæssig. Der vil på baggrund af evalueringen blive udarbejdet en redegørelse, der efter høring af øvrige myndigheder og organisationer vil blive afleveret til Folketingets Boligudvalg, når loven har virket i tre år.

Ad 2)

Som nævnt under pkt. 1. foreslås det, at virksomheden skal have et sikkerhedskvalitetsstyringssystem (SKS-system). Kravene til dokumentation for dette system vil variere efter virksomhedens karakter og størrelse.

Det foreslåede sikkerhedskvalitetsstyringssystem har til formål at sikre, at de elsikkerhedsmæssige krav ved installationsarbejder bliver opfyldt, og at installationerne er udført sikkerhedsmæssigt korrekt. Herved forventes det, at elsikkerheden vil blive forbedret set over en årrække, og især at brandrisikoen reduceres.

SKS-systemet bygger i princippet på det almindelige ISO kvalitetsstyringssystem, der er beregnet på at styre kvaliteten i en produktion, og som fastlægger en

lang række procedurer, der er nødvendige for at sikre en ensartet produktion. SKS-systemet er rettet direkte mod elsikkerhed, og det har derfor kunnet begrænses meget i forhold til det almindelige ISO system. I det foreslåede system vil der bl.a. blive stillet krav om, at der skal ske registrering af fejl, med det formål at lære af disse og undgå dem fremover. Elinstallatøren skal have mulighed for at kontrollere projekter, således at de ikke strider mod Stærkstrømsbekendtgørelsens krav. Der vil blive stillet krav om, at installatøren skal holde sin uddannelse ajour, og at medarbejdernes kvalifikationer skal passe sammen med de opgaver, de får. Der vil endvidere blive stillet krav om, at delegation af dele af installatørens ansvar og pligter skal ske skriftligt, og kun til kvalificerede medarbejdere. Hvis virksomheden er meget stor eller kompliceret organisatorisk foreslås der pligt til at delegerer for at sikre, at tilsynsopgaver o.l. faktisk bliver opfyldt. Systemet skal evalueres af ledelsen mindst en gang årligt.

Forskellen mellem store og små virksomheder vil især vise sig i kravet til dokumentation af, hvorledes kravene er opfyldt. En lille virksomhed, hvor mester selv er autoriseret og kender sine ansatte godt, vil som regel kunne klare sig uden ret meget formel dokumentation. En stor virksomhed med mange ansatte vil derimod være nødt til at have skriftlig dokumentation for næsten alle kravene. Afgørende for, om virksomheden falder i den ene eller den anden kategori er reelt, om elinstallatøren kan bevare overblikket over opgaverne og sine medarbejdere. En geografisk opdeling eller opdeling i afdelinger vil derfor ofte indebære, at kravene til skriftlig dokumentation stiger.

Elektricitetsrådet skal indføre en kontrol af SKS-systemet i form af stikprøver på, om systemet faktisk fungerer. Indberetninger om mange fejl i forbindelse med tilsynet med installationsarbejder eller arbejdsulykker med el som årsag kan også give anledning til kontrol af systemet. De nærmere regler om udformningen af SKS-systemet vil samtidig med lovens ikrafttræden blive fastlagt i en bekendtgørelse, der vil blive udarbejdet i samarbejde med branchen.

Der gennemføres et forsøg i efteråret 1999 hos 6 forskellige virksomheder for bl.a. at vurdere, hvorledes kravene kan gennemføres i praksis, og derefter vil der være et væsentligt bedre grundlag for vurderingen af de reelle byrder.

Ad 3)

I den gældende ordning er der ingen tidsbegrænsning. Hvis der er udstedt en autorisation gælder den indtil den autoriserede elinstallatør skifter arbejde el-

ler dør. I modsætning hertil foreslås der indført tidsbegrænsning på 5 år for autorisationer.

Baggrunden herfor er, at det giver mulighed for at sikre, at elinstallatørens uddannelse vedligeholdes, og at det giver mulighed for systematisk at kontrollere, at SKS-systemet holdes vedlige. Dette er meget vigtigt sikkerhedsmæssigt på baggrund af den hurtige tekniske udvikling og den hurtige erhvervsudvikling. Samtidig vil det give Elektricitetsrådet lejlighed til med passende mellemrum at kontrollere, om forholdene har ændret sig, uden at Elektricitetsrådet er blevet underrettet, f.eks. om den autoriserede elinstallatør stadig er ansat i virksomheden.

Ad 4)

Selve lovens gyldighedsområde er stort set uændret, idet loven omhandler arbejder ved elektriske installationer for stærkstrøm. Derimod foreslås der en vis indskrænkning af de opgaver, hvor der kræves autorisation.

Det foreslås som led i forbruger- og samfundshensyn, da der ikke er forbundet nogen risiko herved, at enhver bruger af elinstallationer bl.a. får mulighed for at udskifte almindelige afbrydere og stikkontakter i boligen, både med og uden jordbøsning. For at sikre, at brugeren ved, hvordan det skal gøres, vil Elektricitetsrådet informere om, hvorledes arbejderne skal udføres sikkerhedsmæssigt korrekt. Det er dog et krav, at der i boligen er HFI/HPFI afbryder, hvis der er jordbøsning. Muligheden for brugeren til at udføre sådanne simple installationsarbejder tager dog ikke sigte på at kunne drive erhvervmæssig virksomhed på området, men er alene møntet på arbejder udført af brugeren selv eller for andre som vennetjenester o.l. Det er i den forbindelse fortsat den enkelte bruger, der er ansvarlig for egne installationer.

I en række tilfælde fremstilles f.eks. skurvogne o.l., som hidtil er blevet betragtet som bygninger, på fabrikker, og installationen færdiggøres på fabrikken. Sådanne arbejder vil efter lovforslaget ikke kræve autorisation, idet sikkerheden tilgodeses ved, at der er tale om specialfabrikation, og fabrikanten i stedet bliver ansvarlig for, at sikkerhedskravene er opfyldt. Hvis skurvognene importeres fra EU, kan der ikke kræves autorisation, idet dette vil blive betragtet som en teknisk handelshindring. Danske fabrikker bør ikke stilles ringere. Det forudsætter dog, at disse skurvogne er beregnet til at flytte og ikke træder i stedet for egentlige bygninger. Der er ligeledes åbnet for præfabrikation af bygningsdele, hvor fabrikanten kan forberede installationen ved indstøbning af rør og dåser o.l.

Det foreslås endvidere, at der samtidig indføres nogle forpligtelser for virksomheder, som udfører arbejder, der som udgangspunkt kræver autorisation, og der foreslås ligeledes indført mulighed for at fratage virksomheden retten til at udføre disse arbejder uden brug af autorisation, hvis der sker groft misbrug. Der tænkes her på den situation, at virksomheden gentagne gange overtræder de tekniske sikkerhedsregler, der gælder for den pågældende type arbejder, eller udfører arbejder, der medfører umiddelbar risiko for liv eller brand.

Baggrunden for justeringerne er, at den tekniske udvikling helt generelt går i retning af, at stadig flere opgaver enten kræver specialister, f.eks. styringsanlæg til komplicerede maskiner, eller kan udføres af personer, som har en specialviden indenfor et særligt område, f.eks. vedligeholdelse af maskiner. Der er ikke længere sikkerhedsmæssige betænkeligheder ved denne justering.

På et enkelt punkt er der en lille skærpelse af den hidtidige fortolkning af autorisationskravet, idet arbejde på installationstavler foreslås begrænset til elinstallatører og tavlefabrikanter.

Skærpelsen skyldes, at der er tale om stadig kraftigere tavleanlæg med meget begrænset plads. Risikoen for ulykker med kraftige følger er derfor stor. Der sker således hvert år et antal ulykker i forbindelse med arbejder på tavleanlæg. Således var der i 1997, som er den sidste færdiggjorte statistik, 24 ulykker, hvor fagfolk kom til skade i forbindelse med tavler.

Ad 5)

I pkt. 1 er nævnt de væsentlige krav, der foreslås for at opnå en virksomhedsautorisation. Et meget centralt punkt er ansættelsen af en medarbejder (eller en ejer), der kan få udstedt en personlig autorisation. Kravene til den autoriserede elinstallatør er stort set uændrede i forhold til den gældende ordning. Det kræves således, at ansøgeren har bestået en af de godkendte prøver og opfylder praksiskravene.

De eksaminer, der kan danne grundlag for autorisation som elinstallatør er som nævnt fastlagt i By- og Boligministeriets bekendtgørelse nr. 120 af 22. februar 1990. Det drejer sig først og fremmest om elinstallatørprøven, som direkte er rettet mod arbejde som elinstallatør. Herudover giver for tiden eksamen som elingeniør eller som maskinmester også adgang til at blive autoriseret. Kravene til praktisk uddannelse varierer afhængig af grunduddannelse og den type eksamen, der er tale om. Disse bestemmelser vil også fremover fremgå af en bekendtgørelse, idet ændringer i uddannelserne vil føre til ændringer i kravene. Be-

kendtgørelsen vil således blive revurderet i nær fremtid blandt andet set i lyset af den revision af de tekniske uddannelser – herunder uddannelsen til elinstallatører – der i øjeblikket foretages i Undervisningsministeriet.

Der vil inden lovens ikrafttræden blive udarbejdet ansøgningssskemaer til begge typer autorisationer.

Ad 6)

De foreslåede bestemmelser om EU-borgeres adgang til at opnå autorisation forudsætter udstedelsen af en bekendtgørelse. Bekendtgørelsen vil blive udformet således, at den opfylder de krav, der fra Den Europæiske Unions side stilles for at sikre, at personer eller virksomheder, der lovligt driver elinstallatørvirksomhed i et andet medlemsland inden for Den Europæiske Union eller i et land, hvormed Fællesskabet har indgået aftale, kan opnå autorisation i Danmark. Europa-Parlamentet og Rådet har netop vedtaget direktiv 99/42/EF af den 7. juni 1999 (EF-Tidende, 1999, nr. L 201, side 77) om indførelse af en ordning for anerkendelse af eksamensbeviser for de former for erhvervsvirksomhed, der er omfattet af direktiverne om liberalisering og om overgangsforanstaltninger, og til supplerung af den generelle ordning for anerkendelse af eksamensbeviser. Direktivet skal være implementeret i dansk ret inden den 31. juli 2001.

Ad 7)

Lovforslaget indeholder regler om tilbagekaldelse af autorisationen, der svarer til den gældende ordning, men som nu også foreslås at omfatte virksomhedsautorisationen. Reglerne om domstolskontrol er også uændret. Bestemmelserne er dog udvidet til også at gælde det påbud om brug af elinstallatør, der kan udstedes til virksomheder, som udfører arbejder, der tidligere krævede autorisation.

Ad 8)

Elektricitetsrådet kan efter lovforslaget dispensere fra lovens bestemmelser. Dette er også tilfældet i den gældende lov, men Rådets dispensationsadgang er udvidet til også at omfatte dispensation fra kravet om godkendte prøver, som hidtil har ligget hos by- og boligministeren. Baggrunden er, at der forventes flere dispensationsansøgninger dels som følge af flere udenlandske ansøgere og dels som følge af modulopbygningen af de danske uddannelser, som vil medføre, at det løbende vil være nødvendigt at tilpasse kravet om uddannelser, der kan godkendes.

Ad 9)

Forslaget indeholder som hidtil en strafferamme med bøde for overtrædelse af bestemmelserne.

Høring

Forslaget har været sendt til høring hos Arbejdsministeriet, Amdsrådsforeningen i Danmark, Danske Elværkers Forening (nu Danske Energiselskabers Forening), Dansk Elforbund, Elbranchens Leverandørforening, Elektronikindustrien, Elinstallatørernes Landsforening ELFO, Miljø- og Energiministeriet, Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Forbrugerrådet, Forbrugerstyrelsen, Det Danske Handelskammer, Dansk Industri, Frederiksberg Kommune, Justitsministeriet, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Landbrugsrådet, Statsministeriet og Teknisk Uddannelsesråds formand.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget forventes at give statslige udgifter til administration af autorisationsordningen. Der vil være udgifter til at opbygge et administrativt system til ordningen og der vil efterfølgende være større udgifter til den løbende administration. På sigt forventes det, at de ekstra omkostninger til den løbende administration bliver mindre. Samlet vurderes lovforslaget kun at have beskedne økonomiske og administrative konsekvenser for staten på ca. 0,3 mill. kr. til opbygning af autorisationssystemet i 2000 og ca. 0,6 mill. kr. til dets løbende administration i årene 2001-2003. Der er enighed med de kommunale parter om, at lovforslaget ikke har nævneværdige økonomiske eller administrative konsekvenser for amter og kommuner. I det omfang, der i det offentlige er ansat autoriserede elinstallatører, vil det have de samme virkninger som for erhvervslivet.

Lovforslaget betyder endvidere, at der skal indføres en stikprøvekontrol af virksomhedernes SKS-system. Der kan være begrænsede merudgifter forbundet med denne kontrol, men det vil først være afklaret, når overvejelserne om den præcise indretning af kontrolsystemet er bragt til ende i samarbejde med elbranchen.

De nævnte merudgifter vil blive afholdt indenfor de eksisterende bevillinger.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Lovforslaget er tiltrådt af samtlige organisationer, der er repræsenteret i Elektricitetsrådet. Lovforslaget skønnes kun at have begrænsede økonomiske og administrative konsekvenser for de ca. 2.300 elinstalla-

tører og elselskaber og ca. 1.500 industrivirksomheder, der forventes at blive berørt af lovforslaget.

De berørte virksomheder skal indsende en ansøgning om virksomhedsautorisation og senere have virksomhedsautorisationen såvel som den personlige autorisation fornyet. Derudover skal der opbygges et SKS-system. Opbygningen af SKS-systemet vil i en vis udstrækning ligge i forlængelse af det arbejde, som virksomhederne i forvejen udfører for at sikre kvaliteten af det udførte arbejde. Det vil antageligt i en periode kræve en administrativ merindsats af virksomhederne. Da kravene til SKS-systemet endnu ikke er formulerede, er det vanskeligt at anslå omfanget heraf. Samlet vurderer Elektricitetsrådet, at SKS-systemet vil sikre kvaliteten bedre og med en mindre ressourceindsats end en alternativ løsning med en standard ISO-godkendelse.

Lovforslagets erhvervsmæssige konsekvenser er blevet vurderet af et fokuspanel bestående af 23 elinstallatørvirksomheder og elselskaber. Virksomhederne har besvaret spørgsmål om lovforslagets betydning for deres administrative arbejdsbyrde. Fokuspanelets konklusioner er behæftet med betydelig usikkerhed, idet det naturligvis er vanskeligt at vurdere lovforslagets reelle effekt, før alle detaljerede krav til SKS-systemet er udarbejdet. Desuden afhænger virksomhedernes arbejdsbyrde af i hvilket omfang, de allerede har indført kvalitetsstyringssystemer. Det forventes

derfor, at de fremtidige reelle meromkostninger for virksomhederne bliver mindre, end det fremgår af fokuspanelets vurdering.

Af fokuspanelets vurderinger fremgår det, at 64 pct. af virksomhederne forventer, at lovforslaget vil medføre administrative engangsbyrder, på gennemsnitligt ca. 11 timer. Samtidig forventer 20 pct. af virksomhederne, at lovforslaget medfører et behov for ekstern bistand på engangsbasis, på gennemsnitligt ca. 2 timer. 76 pct. af virksomhederne i fokuspanelet forventer desuden løbende administrative byrder som følge af lovforslaget, på gennemsnitligt ca. 42 timer årligt. Endelig forventer 12 pct. af virksomhederne et behov for løbende ekstern bistand som følge af lovforslaget, uden dog at kunne skønne omfanget.

Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

Forholdet til EU-retten

Lovforslaget hjemler adgang til administrativt at fastsætte bestemmelser om EU-borgernes adgang til at opnå autorisation i Danmark. Se i øvrigt under Ad 6).

Samlet vurdering af konsekvenser

I nedenstående oversigt er kun medtaget den direkte administration af autorisationerne

	Positive konsekvenser, mindre udgifter	Negative konsekvenser, merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Nej	Udgiften til staten til administration i 2001, 2002 og 2003 skønnes at blive på ca. 0,6 mill. kr. I år 2000 er der en statslig udgift på ca. 0,3 mill. kr. til opbygning af autorisationssystemet. Udgifterne vil blive afholdt indenfor eksisterende bevilninger.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Nej	Den statslige administration forøges i begrænset omfang fra og med år 2001.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Nej	Udgifter i forbindelse med ansøgning om autorisation samt udbygning og vedligeholdelse af SKS-systemet.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Fabrikation af skurvogne og præfabrikerede bygningsdele vil ikke længere kræve autorisation. Fabrikanten bliver ansvarlig for det sikkerhedsmæssige. Dette sikrer danske fabrikanter lige konkurrencevilkår med udenlandske producenter.	Ansøgning om autorisation. Opbygning og vedligeholdelse af SKS-systemet.
Miljømæssige konsekvenser	Nej	Nej
Administrative konsekvenser for borgerne	Nej	Nej
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget sikrer den nødvendige hjemmel til at implementere bestemmelser om gensidig anerkendelse af uddannelser.	

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Bestemmelsen, der angiver lovens formål er ny, idet der ikke tidligere har været angivet et formål med loven. Formålet er at sikre, at elektriske installationer udføres sikkerhedsmæssigt korrekt.

Til § 2

Bestemmelsen omhandler gyldighedsområdet og svarer til den nugældende lovs § 1 med følgende ændringer:

Det hidtil anvendte ord ”brugerinstallationer” foreslås ændret til ”installationer”. Herved er der sket en mindre udvidelse af gyldighedsområdet, idet lovforslaget herefter også foreslås at omfatte faste installationer andre steder end hos den egentlige slutbruger. Et eksempel vil være installationer i transformerrum hos elselskaberne.

Den nugældende § 1, nr. 3 er blevet opdelt på nr. 3 og nr. 4. Baggrunden for denne opdeling er, at i henhold til lovforslagets § 3, stk. 3, må arbejder, der er omfattet af nr. 4 udføres af brugere af elinstallationer, mens dette ikke gælder for de arbejder, der er omfattet af nr. 3. Forskellen mellem nr. 3 og nr. 4 er, at nr. 3 omfatter den egentlige installation af systemet, mens nr. 4 kun omfatter reparation og ændring af et system, der allerede er installeret. Der er i nr. 4 bl.a. tænkt på den styring, der lægges ind i boliger til styring af bl.a. belysning, vaskemaskiner o.l., dvs. de såkaldte smart-house installationer.

Til § 3

Bestemmelsen svarer til den nugældende lovs § 2 med enkelte ændringer. Bestemmelsen fastlægger, hvilke arbejder der kræver autorisation, og på hvilke betingelser arbejder i øvrigt kan udføres uden autorisation.

Stk. 1 er uændret, idet bestemmelsen fortsat anfører, at arbejder ved den faste installation kræver autorisation.

I stk. 2 er der anført, at en række opgaver ud over at udføres af autoriserede elinstallatører også må udføres af virksomheder med en specialviden. Det drejer sig især om brugsgenstande og maskiner, der er sluttet til den faste installation. Bestemmelsen er ligesom stk. 1 uændret fra den nuværende lov. Det er således fortsat en forudsætning, at de pågældende har det nødvendige kendskab til, hvorledes arbejdet skal udføres. Såvel virksomheden, der lader arbejdet udføre, som personen, der faktisk udfører arbejdet, vil være ansvarlig for, at den pågældende medarbejder har den nødvendige videns.

Stk. 3 foreslås udvidet i forhold til den gældende lovs § 2, stk. 3. Den nuværende bestemmelse omfatter adgangen til for enhver bruger af elinstallationer til at udskifte almindelige afbrydere og stikkontakter uden jordbøsning samt opsætte og nedtage lamper i boligen. Det foreslås at udvide området for simple installationsarbejder, dvs. ikke autorisationskrævende arbejder, som enhver bruger af elinstallationer selv må foretage i boligen. Bestemmelsen foreslås udvidet, således at enhver bruger lovligt også kan udskifte stikkontakter med jordbøsning. Udvidelsen forudsætter dog, at installationen er beskyttet af et HFI/HPFI relæ. Udvidelse af området for ikke autorisationskrævende arbejder foreslås som anført uden bemærkningerne til § 2 også at omfatte ændringer af de såkaldte smart-house installationer, hvor ændringer sker ved at omlægge styringen på et edb-program. For at sikre, at den pågældende bruger har det nødvendige kendskab til, hvordan disse arbejder skal udføres, vil Elektricitetsrådet sørge for, at der i forbindelse med lovens ikrafttræden udsendes informationsmateriale om, hvorledes f.eks. udskiftning af stikkontakter med og uden jord udføres korrekt. Muligheden for brugeren af elinstallationen tager dog ikke sigte på at kunne drive erhvervsvirksomhed på området, men er alene møntet på arbejder, der udføres af brugeren selv eller for andre som vennetjenester o.l. Det er i den forbindelse fortsat den enkelte bruger, der er ansvarlig for egne installationer.

Stk. 4 er nyt. Det foreslås at sikre, at tavlefabrikanten får mulighed for at arbejde på installationstavler, selvom de ikke har en autoriseret elinstallatør i deres virksomhed. Samtidig begrænser bestemmelsen muligheden for, at andre end autoriserede elinstallatører og tavlefabrikanter arbejder på tavleanlæggene. Formålet med at begrænse arbejdet på tavlerne til disse faggrupper er dels, at der sker mange forbrændings-

ulykker ved arbejde på tavler, dels at disse ulykker får stadig større konsekvenser på grund af, at tavlerne bliver stadig kraftigere. Begrænsningen gælder kun den egentlige installationstavle, men derimod ikke styretavler til maskiner. Disse tavler er omfattet af stk. 2, således at virksomheder, der erhvervs-mæssigt beskæftiger sig med reparation og vedligeholdelse af disse, er berettiget til at arbejde på disse tavler uden autorisation. Hvis de to tavletyper er sammenbygget, kan maskinfirmaet dog kun gribe ind i maskintavlen, såfremt den er afskærmet fra installationstavlens felter.

Stk. 5 er nyt. Baggrunden for bestemmelsen er udviklingen indenfor EU. Stadig flere genstande som traditionelt er blevet opfattet som bygninger o.l. med egentlig faste installationer, der krævede autorisation, bliver i dag fremstillet på fabrik og importeres færdige. Eksempler på sådanne store brugsgenstande er almindelige flytbare skurvogne, containere, pølsevogne og biblioteksbusser. I en række lande kræver det ikke autorisation at indlægge elinstallationen i disse genstande. Det forekommer derfor rimeligt, at danske virksomheder, der fremstiller tilsvarende genstande enten til brug i Danmark eller til eksport ligeledes får mulighed herfor, uden at der kræves autorisation. De tekniske krav til installationen skal dog stadig opfyldes, og det er derfor fabrikanten, der har ansvaret for, at de relevante tekniske bestemmelser bliver opfyldt, selvom der er tale om installationsbestemmelser og ikke bestemmelser for elektrisk materiel. Bestemmelsen skal dog sikre, at hvis der er tale om pavilloner eller skurvogne, der træder i stedet for egentlige faste bygninger, skal installationerne i disse udføres af autoriserede elinstallatører. Der tænkes på pavillon byggerier f.eks. ved skoler eller andre institutioner, som opføres således, at de kan flyttes, men som skal fungere som midlertidige udvidelser i nogle år. Med hensyn til skurvogne er der tænkt på den situation, der f.eks. foreligger i forbindelse med byggeriet af Storebæltsforbindelsen. I den forbindelse blev der opbygget en hel skurby, som både indeholdt kontorer, arbejds-skure o.l., men også boligafdelinger, hvor arbejderne på brobyggeriet var indkvarteret. En stor del af disse skurvogne (containere) var i brug i ca. 5 år. Da installationerne i denne type skurvogne træder i stedet for almindeligt bolig- og kontorbyggeri, foreslås det, at disse udføres af autoriserede elinstallatører.

Stk. 6 er ligeledes nyt. Formålet med bestemmelsen er, at der ikke indføres hindringer for nye byggemetoder i det omfang, det er sikkerhedsmæssigt forsvarligt, men at installationer i bygningsdele kan fremstilles fabriksmæssigt uden brug af autoriseret elinstallatør.

Sådanne bygningselementer vil antagelig få stadig større betydning, ikke mindst indenfor byfornyelsesområdet. Eksempler på dette kan være præfabrikerede badeværelser, eller præfabrikerede teknikøjler ved renovering af gamle bygninger. Alle tekniske krav i henhold til Stærkstrømsbekendtgørelsen skal dog stadig være opfyldt, men det bliver fabrikanten af de pågældende bygningsdele, der bliver ansvarlig for at dette sker.

Stk. 7 indeholder en bemyndigelse for by- og boligministeren til at fastsætte bestemmelser om anvendelsesområdet for stk. 5-6 samt om oplysningspligt for forhandlere af elektrisk materiel, der kun må anvendes af elinstallatører, hvis det anvendes til faste elinstallationer. Dette sidste punkt svarer til den nugældende lovs § 2, stk. 4. Der er under bemærkningerne til stk. 5-6 redegjort for hvilke brugsgenstande og bygningselementer, der er tænkt på. Den tekniske udvikling betyder imidlertid, at der sandsynligvis løbende skal ske en tilpasning på dette område.

Til § 4

Bestemmelsen fastlægger kompetencen til at udstede autorisationer og hjemmelen til at udstede administrative bestemmelser for virksomheden som autoriseret elinstallatør. Bestemmelsens stk. 1 svarer til den nugældende lovs § 3, hvorefter autorisationerne udstedes af Elektricetsrådet.

Stk. 2-4 er nye bestemmelser. Begrundelsen for de nye bestemmelser i stk. 2 er i det væsentlige, at der nu kræves to former for autorisation, den personlige autorisation og virksomhedsautorisationen. De to autorisationer er tæt forbundne, idet det er en betingelse for at få udstedt en virksomhedsautorisation, at der i virksomheden er ansat en person med personlig autorisation. På den anden side er det ligeledes en forudsætning for den personlige autorisation, at der foreligger en virksomhedsautorisation, således at kravene til SKS-systemet også opfyldes, selvom autorisationen kun omfatter den autoriserede elinstallatør. Betingelserne for at opnå de to typer autorisationer fremgår af forslaget § 5. Der henvises til bemærkningerne hertil. Den nære sammenhæng mellem de to autorisationstyper betyder også, at såfremt den ene autorisation bortfalder, vil den anden også bortfalde. Der vil dog kunne udstedes nye autorisationer igen, så snart vilkårene på ny er opfyldt. Hvis en personlig autorisation bortfalder fordi virksomheden lukker og begge autorisationer derfor bortfalder, vil der f.eks. kunne udstedes ny personlig autorisation, når der er etableret et nyt ansættelsesforhold til en anden virksomhed.

I stk. 3 foreslås en generel tidsbegrænsning på 5 år. Baggrunden er behovet for at sikre, at især SKS-systemet og den personligt autoriseredes placering i organisationen følger med virksomhedens udvikling. Det er desuden meget vigtigt, at ordningen kan sikre, at den autoriserede løbende deltager i efteruddannelse, således at den tekniske viden opdateres. Samtidig giver tidsbegrænsningen en helt nødvendig opfølgning på autorisationsforholdene, idet det har vist sig meget vanskeligt at sikre, at Elektricetsrådet bliver orienteret om ændringer i virksomheden, herunder også den autoriseredes fortsatte tilknytning til virksomheden. Den foreslåede tidsbegrænsning betyder desuden en mulighed for at lukke autorisationer, der ikke længere er virksomme.

Bestemmelsen i stk. 4 om begrænsninger i autorisationen skyldes, at der har vist sig et behov for at kunne udstede begrænsede autorisationer. Dette behov skyldes bl.a., at elinstallatører fra et andet EU-land ofte kun har behov for autorisationen til et enkeltstående arbejde eller en vis periode. Der kan også være behov for de andre former for begrænsninger, f.eks. begrænsningen til en bestemt lokalitet o.l.

Til § 5

Bestemmelsen omhandler i stk. 1 betingelserne for opnåelse af en personlig autorisation og svarer til den nugældende lovs § 4. Det foreslås, at bestemmelsen i nr. 5, ikke finder anvendelse ved bagatelovertrædelser. Der foreslås indføjet et krav om tilknytning til en virksomhed, som har en virksomhedsautorisation. Som nævnt under § 4 skyldes dette krav den nære sammenhæng mellem de to autorisationer og sikkerheden for, at der i alle tilfælde er indført et SKS-system.

Bestemmelsen i stk. 2 er ny og omhandler betingelserne for opnåelse af en virksomhedsautorisation. De væsentligste betingelser er nævnt i nr. 1 og nr. 2 om tilknytningen af en personligt autoriseret elinstallatør og etableringen af et sikkerhedskvalitetsstyringsystem, der er tilpasset virksomhedens kompleksitet, således at kravene bliver større, jo mere kompleks virksomheden er. Derudover vil også virksomheden - ligesom den personligt autoriserede - skulle opfylde kravene om ikke at være under konkursbehandling eller straffet for overtrædelse af ellovgivningen indenfor de sidste 3 år. Dette er et væsentligt krav, idet der vil være tale om en sikkerhedsrisiko, når der foreligger tidligere overtrædelser af sikkerhedskravene. Det foreslås, at bestemmelsen i stk. 1, nr. 5, ikke finder anvendelse ved bagatelovertrædelser. Bestemmelsen findes også i den nugældende ordning. Der er mulig-

hed for, at Elektricitetsrådet kan vurdere den/de tidligere overtrædelsers alvor, idet bestemmelsen betyder, at ansøgeren ikke har et retskrav på autorisation. Bestemmelsen forhindrer derimod ikke, at der i en konkret situation udstedes en autorisation. Virksomheden skal endvidere som hidtil have fast forretningssted med telefon.

Det foreslås, at der ikke kan ske afvisning af en ansøgning om henholdsvis en personlig autorisation eller en virksomhedsautorisation, hvis der ikke er søgt om begge autorisationer samtidigt, jf. stk. 1, nr. 7, og stk. 2, nr. 1.

Til § 6

Bestemmelsen omhandler muligheden for at få dispensation fra kravene i § 5 og svarer til den nugældende lovs § 4, stk. 3. Kompetencen til at bevilge dispensation fra kravet om prøve, som nu ligger hos by- og boligministeren, foreslås dog overført til Elektricitetsrådet, som allerede i den nuværende lov har den øvrige dispensationskompetence. Endvidere angår bestemmelsen nu både kravene for opnåelse af den personlige autorisation og kravene for opnåelse af virksomhedsautorisationen. Dispensation vil især være aktuel i tilfælde, hvor ansøgeren ikke har bestået en af de godkendte prøver, men har en uddannelse, der kan sidestilles med en af disse, eller ansøgeren er under konkursbehandling, men skal ansættes i en virksomhed, hvor hans personlige økonomiske forhold er uden betydning. Også fravigelse af kravet om 1 års praksis indenfor de sidste 5 år kan give anledning til dispensation, hvis den nødvendige praksis f.eks. ligger tæt på de 5 år.

Stk. 2 indeholder en bemyndigelse for ministeren til at fastsætte en række nærmere vilkår, der skal gælde for autorisationerne. Bestemmelserne skal fastlægges efter forhandling med branchens organisationer og Elektricitetsrådet. Bestemmelsen svarer til de nuværende bestemmelser i § 3, stk. 2 og § 4, stk. 2 og stk. 4, og indebærer, at der kan fastsættes fælles regler for udstedelser af fuldmagter, tilmelding af arbejder til elselskaberne og praktiske forhold omkring ansøgning om autorisation. Sådanne bestemmelser er i dag indeholdt i 2 bekendtgørelser, jf. By- Boligministeriets bekendtgørelser nr. 494 af 5. juli 1989 om elinstallatørvirksomhed og nr. 495 af 5. juli 1989 om autorisation af elinstallatører. Bestemmelsen indeholder desuden hjemmel til at implementere EF-bestemmelser om gensidig anerkendelse af uddannelser.

Til § 7

Bestemmelsen fastlægger de grunde, der vil kunne føre til et afslag, uanset at ansøgeren opfylder kravene i § 5. Bestemmelsen er en videreførelse af den nugældende lovs § 5. Bestemmelsen omfatter dog nu både den personlige autorisation og virksomhedsautorisationen.

Det foreslås præciseret i stk. 2, at spørgsmålet om, hvorvidt det udviste forhold er til hinder for opnåelse af autorisation, skal indbringes for domstolene hvis det begæres enten af den, der har fået afslag på ansøgning om autorisation, eller af Elektricitetsrådet.

Stk. 3 er en videreførelse af bestemmelsen i den nugældende lovs § 5, stk. 2, hvorefter afslag kan indbringes for by- og boligministeren.

Til § 8

Bestemmelsen fastslår i stk. 1, i hvilke situationer den personlige autorisation automatisk bortfalder. Der er tale om en videreførelse af den nuværende lovs § 6, dog således at den situation, at den autoriserede forlader sin stilling nu udtrykkeligt foreslås nævnt. Som en konsekvens af indførelsen af kravet om virksomhedsautorisation, foreslås ligeledes anført, at bortfald af virksomhedsautorisationen vil føre til bortfald af den personlige autorisation. Om denne sammenhæng imellem de to autorisationer henvises til bemærkningerne til § 4.

Stk. 2 fastslår i hvilke tilfælde virksomhedsautorisationen automatisk bortfalder. Det foreslås således, at virksomhedsautorisationen bortfalder i tilfælde af den personlige autorisations bortfald eller i tilfælde af, at virksomheden går konkurs. Derimod bortfalder virksomhedsautorisationen ikke, såfremt virksomheden går i betalingsstandsning. I tilfælde af den personlige autorisations bortfald vil der dog være mulighed for at søge tilladelse til at fortsætte arbejdet, jf. stk. 3.

Stk. 3. omhandler en virksomheds mulighed for at fortsætte driften som autoriseret elinstallatørvirksomhed i tilfælde af, at den personlige autorisation bortfalder. Virksomheden har således mulighed for, efter ansøgning herom, at få en dispensation til at fortsætte sin virksomhed for herved at kunne søge efter en ny installatør eller få afsluttet igangværende arbejder. Denne bestemmelse viderefører også principperne i den nugældende lovs § 6. Bestemmelsen foreslås dog udvidet således, at installatørens fratredelse af sin stilling, nu foreslås at kunne danne grundlag for en dispensation. Bestemmelsen foreslås endvidere udvidet, således at en kortvarig dispensation i op til 3 måneder ikke normalt behøver at omfatte en aftale om tilsyn med en anden autoriseret elinstallatør, således at virk-

somheden har en reel mulighed for at få tid til at ansætte en ny autoriseret elinstallatør. En så kortvarig periode vil normalt ikke give anledning til sikkerhedsmæssige problemer. En aftale om tilsyn vil derimod være et krav, såfremt perioden strækker sig ud over 3 måneder. Bestemmelsen nævner udtrykkeligt dispensation i tilfælde af den personlige autorisations ophør. Det vil derimod ikke være muligt at få dispensation i tilfælde af, at det er virksomhedsautorisationen, der bortfalder.

Til § 9

Bestemmelsen omhandler i stk. 1 muligheden for at tilbagekalde en autorisation og svarer til den nugældende lovs § 9, stk. 1-2, dog således at kompetencen til at tilbagekalde en autorisation som følge af forfalden gæld til det offentlige, der nu ligger hos by- og boligministeren, efter forslaget vil komme til at ligge hos Elektricitetsrådet. Det foreslås endvidere, at det direkte fremgår af bestemmelsen, at i tilfælde, hvor betingelserne for udstedelse af autorisationen ikke længere er til stede, samt tilfælde, hvor det konstateres, at der i forbindelse med ansøgningen blev afgivet urigtige oplysninger, der førte til udstedelsen, kan autorisationen også tilbagekaldes. Herved er alle muligheder, hvor det i et konkret tilfælde kan skønnes rimeligt at tilbagekalde en autorisation, søgt nævnt direkte i bestemmelsen. Muligheden for tilbagekaldelse vedrører endvidere nu både den personlige autorisation og virksomhedsautorisationen.

Stk. 2-3 der drejer sig om perioden for en tilbagekaldelse, og om at afgørelsen ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, er videreført fra den nugældende lovs § 9, stk. 3-4. Dog er muligheden for tilbagekaldelse på ubestemt tid bortfaldet, idet det af retssikkerhedsmæssige grunde overfor elinstallatøren ikke synes rimeligt at opretholde denne mulighed.

Stk. 4 er en ny bestemmelse. Baggrunden for bestemmelsen er, at området hvor virksomheder, der ikke har autorisation som elinstallatør, kan udføre installationsarbejder, er væsentlig udvidet. Der henvises til bemærkningerne til § 3. Hvis disse virksomheder i stort omfang overtræder de tekniske bestemmelser, må der være en mulighed for at fratage dem retten til at udføre sådanne arbejder. Det svarer til den mulighed, der er for at fratage den autoriserede virksomhed autorisationen. Det fremgår endeligt, at bestemmelserne i stk. 2-3 om perioden for tilbagekaldelse af en autorisation, og om at afgørelsen ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, finder tilsvarende anvendelse.

Til § 10

Bestemmelsen omfatter reglerne om domstolskontrol med tilbagekaldelse af autorisationer. Bestemmelsen svarer til den nugældende lovs § 10, men foreslås nu at omfatte både den personlige autorisation og virksomhedsautorisationen. Bestemmelsen foreslås også at omfatte påbud til virksomheder om ikke at arbejde uden autoriseret elinstallatør. Der henvises til bemærkningerne til § 9, stk. 4.

Til § 11

Bestemmelsen hjemler mulighed for at ophæve et påbud eller en tilbagekaldelse af en autorisation. Bestemmelsen svarer til den nugældende lovs § 11, dog således at området er udvidet til også at omfatte virksomhedsautorisationen og påbuddet om at benytte autoriseret elinstallatør. Der henvises til bemærkningerne til § 9, stk. 4. Det foreslås, at Elektricitetsrådet fortsat af egen drift vil kunne ophæve et påbud eller en tilbagekaldelse af en autorisation, såfremt Elektricitetsrådet finder grundlag herfor.

Til § 12

Bestemmelsen fastslår, at Elektricitetsrådet skal føre et register over alle autoriserede elinstallatører.

Af stk. 2 fremgår det, at det er forbudt, uberettiget at foregive at være autoriseret. Bestemmelsen er en videreførelse af den nugældende ordning, der er fastlagt i lovens § 13. Bestemmelsen vil omfatte både virksomheder og personer med autorisation.

Til § 13

Bestemmelsen i stk. 1 vedrører elselskabernes pligt til at kontrollere de autoriserede og er en videreførelse af den nugældende lovs § 8, stk. 1.

I stk. 2 er omtalt pligten til indberetning til Elektricitetsrådet om konstaterede overtrædelser af reglerne, der er en videreførelse af den nugældende lovs § 8, stk. 2. Betegnelsen elselskaberne er valgt som et neutralt udtryk.

Til § 14

Bestemmelsen vedrører i stk. 1 Elektricitetsrådets adgang til offentlig og privat ejendom uden forudgående retskendelse og svarer til den nugældende lovs § 14, stk. 1. Området for adgangen foreslås dog udvidet til også at omfatte tilsyn med virksomhedens sikkerhedskvalitetsstyringssystem til kontrol af, om reglerne for opretholdelse af virksomhedsautorisationen overholdes. Det er nødvendigt at opretholde denne bestemmelse, idet den giver Elektricitetsrådet mulighed for at gribe ind i tilfælde, hvor der er mistanke om si-

F. t. l. om autorisation af elinstallatører m.v.

tuationer, hvor der kan være livsfarlige elektriske installationer, eller elinstallationer, der indebærer brandfare. Bestemmelsen vil som hidtil blive administreret restriktivt, således at den kun benyttes i meget få situationer.

Stk. 2 om politiets bistand er en videreførelse af den nugældende lovs § 14, stk. 2. Det foreslås dog præciseret, at der ikke skal fastsættes særlige regler herfor.

Bestemmelsen vil alene kunne anvendes med henblik på afværgelse af fare m.v. og kan i overensstemmelse med almindelige principper ikke anvendes med henblik på efterforskning af formodet strafbart forhold.

Der foreslås endvidere indsat et nyt stk. 3, hvorefter Elektricitetsrådet kan kræve at få alle nødvendige oplysninger til brug for kontrol af virksomhedens arbejder. Denne bestemmelse er indsat for derved at give Elektricitetsrådet mulighed for også at undersøge de arbejder, der ikke er omfattet af reglerne om tilmelding- og anmeldelsespligt, og som derfor ikke på forhånd kan udpeges.

For så vidt angår arbejder, der er omfattet af loven, men som ikke kræver autorisation findes der en tilsvarende bestemmelse i lov nr. 251 af 6. maj 1993, om elektriske stærkstrømsanlæg og elektrisk materiel, § 13, stk. 2.

Til § 15

Bestemmelsen hjemler i stk. 1-3 straf for overtrædelse af reglerne i loven og er en videreførelse af den nugældende lovs § 15, stk. 1-3.

Stk. 1 foreslås dog udvidet med nr. 3 og nr. 5., der er konsekvenser af bestemmelserne i §§ 9 og 14 om henholdsvis mulighed for at pålægge visse virksomheder at benytte autoriseret elinstallatør samt Elektricitetsrådets ret til at få alle oplysninger til kontrol af en elinstallatørvirksomheds installationsarbejder. Der henvises til bemærkningerne til disse bestemmelser.

Endvidere er formuleringen i stk. 3 ændret. Baggrunden for denne ændring er, at der ved lov nr. 474

af 12. juni 1996 om ændring af straffeloven er gennemført generelle bestemmelser om strafansvar for juridiske personer (kollektivt ansvar). Ved vedtagelsen af den omtalte lov var det forudsat, at der så vidt muligt bliver gennemført ensartede regler på dette område i særlovgivningen. Den ændrede formulering er en konsekvens af de nævnte ændringer i straffeloven.

Til § 16

Bestemmelsen fastsætter i stk. 1 ikrafttrædelsestidspunktet for lovforslaget samt ophævelse af den nugældende lov.

I stk. 2 er foreslået en overgangsbestemmelse for de autorisationer, der er udstedt efter den nugældende lov.

Baggrunden for forslaget om efter overgangsordningen i stk. 2 at lade de gældende autorisationer, der er udstedt efter den nugældende lov, udskifte med nye autorisationer, er hensynet til elsikkerheden.

Det foreslås derfor, at disse autorisationer bevarer deres gyldighed med de begrænsninger, der er fastsat i de enkelte autorisationer, indtil Elektricitetsrådet med 6 måneders varsel har krævet disse udskiftet. Herefter skal autorisationerne være erstattet af nye personlige autorisationer og virksomhedsautorisationer efter lovforslagets §§ 4 og 5.

Bestemmelsen indebærer derfor, at alle der i dag har en autorisation, har ret til at få denne fornyet med en ny tidsbegrænset personlig autorisation. Samtidig hermed skal de på lige fod med dem, der bliver autoriseret efter 1. januar 2001, opfylde de nye krav til opnåelse af en virksomhedsautorisation.

Krav om fornyelse af en autorisation kan tidligst fremsættes fra 1. juli 2001 med virkning fra 1. januar 2002.

Til § 17

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed, og fastslår Færøernes og Grønlands fritagelse som det er tilfældet i den nugældende lovs § 18.

Til lovforslag nr. L 59. Skriftlig fremsættelse (27. oktober 1999)

By- og boligministeren (Jytte Andersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om autorisation af elinstallatører m.v.

(Lovforslag nr. L 59).

Lovforslaget skal erstatte den nugældende elinstallatørlov.

Den samfundsmæssige og tekniske udvikling betyder, at elinstallatørvirksomhederne bliver større og mere komplicerede i deres organisation, og at de i dag påtager sig en lang række nye opgaver, der ikke kræver autorisation. Samtidig betyder den tekniske udvikling, at en række industrivirksomheder og specialfirmaer i dag varetager opgaver i forbindelse med opstilling og vedligeholdelse af elektriske maskiner, hårde hvidevarer, TV, oliefyr og andet.

Denne udvikling betyder, at der på den ene side er et behov for en regulering af lovens gyldighedsområde, og på den anden side behov for en modernisering af kravene til elinstallatørvirksomhederne.

Lovforslaget indeholder bl.a. følgende hovedpunkter:

- Virksomhedsautorisation og personlig autorisation samt oprettelse af et sikkerhedskvalitetsstyringssystem.
- Tidsbegrænsning af autorisationer.
- Bestemmelser om, hvilke arbejder, der kræver autorisation som elinstallatør og hvilke krav, der stilles for at opnå autorisation som elinstallatør.

Ændringen til en ordning, der indfører både en virksomhedsautorisation og en personlig autorisation vil løbende blive evalueret med henblik på en vurdering af, om reguleringen af virksomhedsudøvelsen på elinstallationsområdet skal ske på anden måde, f.eks. i form af personcertificering eller virksomhedscertificering. Det vil

endvidere i forbindelse med evalueringen blive vurderet, hvorvidt hensigten med lovforslaget og virkningerne af den foreslåede ordning fortsat er hensigtsmæssig. Der vil på baggrund af evalueringen blive udarbejdet en redegørelse, der efter høring af øvrige myndigheder og organisationer vil blive afleveret til Folketingets Bologudvalg, når loven har virket i tre år.

Lovforslaget forventes at give statslige udgifter til administration af autorisationsordningen. Der vil være udgifter til at opbygge et administrativt system til ordningen og der vil efterfølgende være større udgifter til den løbende administration. På sigt forventes det, at de ekstra omkostninger til den løbende administration bliver mindre. Samlet vurderes lovforslaget kun at have beskedne økonomiske og administrative konsekvenser for staten på ca. 0,3 mill. kr. til opbygning af autorisationssystemet i 2000 og ca. 0,6 mill. kr. til dets løbende administration i årene 2001-2003. Der er enighed med de kommunale parter om, at lovforslaget ikke har nævneværdige økonomiske eller administrative konsekvenser for amter og kommuner. I det omfang, der i det offentlige er ansat autoriserede elinstallatører, vil det have de samme virkninger som for erhvervslivet.

Lovforslaget skønnes kun at have begrænsede økonomiske og administrative konsekvenser for de ca. 2.300 elinstallatører og elselskaber og ca. 1.500 industrivirksomheder, der forventes at blive berørt af lovforslaget.

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne og ingen miljømæssige konsekvenser. Lovforslaget hjemler adgang til administrativt at fastsætte bestemmelser om EU-borgernes adgang til at opnå autorisation i Danmark.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de bemærkninger, som ledsager det, skal jeg anbefale forslaget til Tingets velvillige behandling.